

Μητροπολίτης Ιλαρίωνας: τους κοινωνούς της Βασιλείας των Ουρανών ακόμα εδώ επί της γης καθιστά τους ανθρώπους η Θεία χάρη

Τη Θεία Λειτουργία στον Ιερό Ναό της Παναγίας Πάντων θλιβομένων η χαρά Μόσχας, τη Β΄ Κυριακή των Νηστειών, όταν η Εκκλησία μας τιμά τη μνήμη του Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά, στις 31 Μαρτίου 2013, τέλεσε ο Μητροπολίτης Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνας, Πρόεδρος του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας.

Μετά το πέρας της Θείας Συνάξεως ο Ιεράρχης κήρυξε το θείο λόγο και μεταξύ άλλων ανέφερε:

«Τη Β΄ Κυριακή των Νηστειών η Εκκλησία μας τιμά τη μνήμη του Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά, Αρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης. Ο εορτασμός αυτός καθιερώθηκε από τον 14 αιώνα μετά από τις διαμάχες σχετικά με το ενδεχόμενο της κοινωνίας ανθρώπου με το Θεό. Υπήρχαν θεολόγοι, οι οποίοι ισχυρίζονταν ότι ήταν αδύνατο, διότι μεταξύ Θεού και ανθρώπου υπάρχει μεγάλο και ανυπερβλήτο χάσμα. Ήταν και εκείνοι που πρέσβευαν ότι ο άνθρωπος είναι ικανός να βλέπει τον Θεό, να Τον γνωρίσει και να γνωρίσει την ουσία Του.

Ο επί πολλά χρόνια μοναχός στο Άγιον Όρος και εν συνεχεία Αρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος βάσει των προγενέστερων αγίων πατέρων διατύπωσε διδασκαλία ότι κατά την ουσία του ο Θεός είναι αόρατος και ακατάληπτος, ενώ οράται, γινώσκεται και κοινωνείται εν τοις ενεργείας Αυτού. Μετά την επικράτηση αυτής της διδασκαλίας στις εν Κωνσταντινουπόλει Συνόδους η Εκκλησία θέσπισε τον εορτασμό της μνήμης του Αγίου Γρηγορίου τη Β΄ Κυριακή των Νηστειών».

Τι σημασία έχει για μας αυτή η διδασκαλία; Από την ιστορία της Εκκλησίας και του μοναχισμού ξέρουμε για τους ανθρώπους, οι οποίοι ακόμα στην επίγεια τους ζωής ανέβαιναν στην κορυφή της αγιότητας και θεογνωσίας, δεν μάθαιναν απλά τον Θεό από τα βιβλία, αλλά τον έζησαν προσωπικά διά της προσευχής και μετοχής τους στη θεία λατρεία.

Ήταν και Αγιορείτες μοναχοί εκ των κόλπων των οποίων προήλθε ο Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς, οι οποίοι επί πολλούς αιώνες έκαναν τη νοερά προσευχή «Κύριε Ιησού Χριστέ, ελέησόν με τον αμαρτωλό».

Ο άνθρωπος έχοντας το νού του μέσα στην καρδιά, με την καρδιά του μπορεί να κάνει τη νοερά προσευχή και να αισθάνεται την παρουσία του Θεού, ενώ με το νού του να ασχολείται με άλλα πράγματα και με τα χέρια του να κάνει εκείνα τα οποία είναι απαραίτητα για να βγάλει τα προς τα ζην.

Αυτή η αξιοθαύμαστη τέχνη της προσευχής, την οποία επεξεργάστησαν οι Αγιορείτες μοναχοί, διαδόθηκε ευρέως στην Ανατολή και όχι μόνο ανάμεσα στους μοναχούς, αλλά και στους λαϊκούς.

Προσευχόμενοι νοερα προσευχη αυτοί οι άνθρωποι αισθάνονταν την παρουσία του Θεού και ορισμένοι εξ αυτών αξιώθηκαν να λάβουν ειδικά χαρίσματα και να βλέπουν το θείο φως, δηλαδή εκείνο το Φαβώρειο φως, το οποίο έβλεπαν στο Όρος του Θαβώρ οι μαθητές του Κυρίου την ώρα της Μεταμοφώσεώς Του.

Μιλώντας γι' αυτό το φως ο Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς τόνισε ότι δεν ήταν ένα φυσικό φως, παρόλο που ήταν ορατό διά φυσικών οφθαλμών.

Σύμφωνα με τον Άγιο η ουσία του Θεού είναι ακατάληπτη για τον άνθρωπο και ο Θεός πάντα θα παραμένει μυστήριο για τον άνθρωπο, αλλά *πολυμερώς και πολυτρόπως* αποκαλύπτεται μυστικά στον άνθρωπο διά των θείων ενεργειών του.

Αυτό γίνεται μέσα από τα μυστήρια της Εκκλησίας όταν ο άνθρωπος κοινωνεί των Αγίων του Χριστού Μυστηρίων και όχι μόνο διά του νοός, αλλά δι' όλης της καρδιάς και όλου του πνευματικού και φυσικού του είναι αισθάνεται ότι δε δέχεται μέσα του ένα απλό άρτο και οίνο, αλλά το Σώμα και Αίμα του Χριστού του Ενσαρκωθέντος Υιού του Θεού.

Ερχόμενοι στο Ναό και μετέχοντας των μυστηρίων κοινωνούμε της θείας χάριτος, των θείων ενεργειών για τις οποίες έλεγε ο Άγιος.

Ο Αρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς επίσης έλεγε ότι οι ενέργειες είναι αδιαίρετες της θείας ουσίας και μετέχοντας αυτών μετέχουμε της ουσίας Του.

Αυτή είναι ο Θρίαμβος της Ορθοδοξίας, το οποίο εορτάζουμε σήμερα.

«Να εκτιμούμε το πόσο μεγάλο πράγμα είναι η θεία παρουσία, να παρακαλάμε τον Κύριο ώστε πάντα να εκπέμπει αυτές τις θείες ενέργειες σε μάς. Να παρακαλούμε να αξιωθούμε να δεχόμαστε τις θείες ενέργειες και η ζωή μας να γίνει μια αδιάκοπη πορεία προς τη Βασιλεία των Ουρανών και η κοινωνία εδώ επί της γης αυτής της Βασιλείας. Αμήν».